

El desafiament de la selectivitat i la maduresa

«PERÒ JO QUÈ HI FARÉ AL MÓN?»

Apunts de la reunió de Julián Carrón i Francesco Barberis amb els estudiants d'últim curs de Batxillerat de *Gioventù Studentesca*

Milà, 12 de febrer de 2020

Cançons: *Canzone dell'ideale*

La strada

Francesco Barberis. Bona tarda a tothom: professors, estudiants de primer i de segon de Batxillerat i que heu vingut expressament a Milà o us heu reunit en alguna de les més de vuitanta ciutats connectades des d'Itàlia, Suïssa, Portugal i la República Txeca. Som aquí perquè la vostra vida d'estudiants té valor: aquest moment, tan dramàtic i alhora tan exaltant, posa clarament de manifest quines són les preguntes fonamentals; *fonamentals* per a tothom, però especialment vibrants a la vostra edat: «Però... jo què faré en aquest món?», «Per què val la pena viure?», «Com fer-ho per no equivocar-se a l'hora de triar el futur?», «Però realment és un problema el fet d'equivocar-se?».

Totes aquestes preguntes i moltes més que sorgiran, volem proposar-les a Julián Carrón, un pare per a nosaltres. En el fons, no volem respostes i prou: nosaltres, el que volem, és no perdre l'origen d'on afloren aquestes preguntes. Per això, cerquem molt més que unes respostes: busquem algú que abraçi les preguntes, algú que les faci "seves", un pare disposat a caminar amb cadascú de nosaltres i a acompanyar-nos a fer les passes necessàries per trobar les respostes a les nostres preguntes sobre la vida. Per això estem tan agraïts que el Julián hi sigui, de poder compartir una etapa del camí amb ell.

Ens han arribat nombroses aportacions. Voldria llegir-ne un parell per presentar la primera pregunta: «quin sentit té la fatiga que provoca l'estudi?». Una de vosaltres ha escrit: «Durant aquests quatre anys d'intens estudi he pres consciència que com més aprofundeixo en les assignatures que he d'estudiar, més m'adono que no sé gaire coses. Això sempre m'ha empès a ser encara més curiosa, a estudiar encara més. Malgrat tot, avui estic massa atabalada per culpa de la complexitat i diversitat de les coses que passen i les persones que tinc davant. Tinc un tremend desig de comprendre (no goso dir *resoldre*) les grans qüestions. Es pot arribar a tenir una visió completa de la realitat? És que jo ja em sento limitada d'entrada! Ara em sento insatisfeta i percebo el meu límit, no ja com una ocasió, sinó com un límit, perquè allò que desitjo (la felicitat, l'amor, la justícia, la igualtat per a tothom) em sembla que són objectius massa allunyats de la realitat. Aleshores, com puc observar la realitat sense perdre de vista els meus objectius?».

Un altre amic confessa amb molta senzillesa: «Voldria ser feliç, però no puc perquè l'escola i l'estudi m'impedeixen de fer coses que penso que em farien més feliç, com per exemple anar a veure tots els partits del Bologna F.C. -també quan juga a fora- que és el que més m'importa al món. Però molts cops els compromisos escolars m'han obligat a saltar-me els meus plans. O també havia pensat anar de viatge a Londres amb els meus amics, però m'és impossible perquè he de fer els exàmens obligatoris d'avaluació. En definitiva, són tantes les ocasions en les quals m'he sentit presoner i no he pogut fer les coses que m'haurien fet feliç de debò. Com m'ho faig per ser feliç en unes circumstàncies, com l'estudi o el col·legi, que en aquest moment em sembla que m'ho impedeixen?».

Jo voldria formular una pregunta sobre les P.A.U (Proves d'Accés a la Universitat) i el període de temps que queda abans de fer-les. Jo tinc la necessitat de veure que l'haver de quedar-se a casa per estudiar no és un menys respecte a la intensitat de vida que desitjaria. Voldria veure com no m'estic perdent res. Per exemple, vaig haver de renunciar d'anar a la caritativa [el terme caritativa vol dir un gest de caritat com a proposta guiada que viscut amb certa regularitat (setmanal o quinzenal) vertebrava la vida. L'objectiu no radica en solucionar situacions personals o socials de precarietat, sinó en compartir-les, per educar-se a concebre i viure tota la vida com un compartir, com una «caritat» segons la novetat que Crist ha portat; ndr] un dissabte perquè havia de preparar un examen. La sensació que em resseguia els cos era que m'estava perdent alguna cosa (en aquest cas, la caritativa). Però jo voldria que no fos així. Ara que ens apropem a la selectivitat la quantitat d'estudi és abismal i necessito experimentar que tancar-me casa a estudiar no és perdre'm res, que no és un menys. Com es fa això? De veritat pot ser? Ara mateix és com si em sentís obligada a quedar-me a casa quan fora fa un dia esplèndid.

Julián Carrón. Puc fer-te una pregunta? Has viscut mai cap circumstància concreta, particular, en la qual no tinguessis la sensació d'estar-te perdent res? Et cito: «si em toca quedar-me a casa per estudiar, no puc anar a fer caritativa». Quan esculls una opció, sempre en deixes una altra fora; cap de nosaltres té el poder d'estar a tot arreu i en tot moment a la vegada. Aleshores, es tracta d'un problema seriós, perquè avui ens passa amb l'estudi i demà serà amb una altra cosa. Per tant, afrontar la qüestió de com viure les coses concretes de manera que no ens perdem la resta és crucial per a la vida, no només per a l'examen de la selectivitat. Com ens diem sempre: per trobar la resposta cal partir de l'experiència. Hi ha hagut alguna experiència en la qual, en una situació concreta, has tingut la clara impressió que en aquell moment hi era tot i no et mancava res?

Una circumstància en la que, igualment, havia de renunciar a alguna cosa?

Carrón. Un moment en el qual, quan ja havies escollit una part, no et preocupés el fet d'haver renunciat a la resta perquè no et mancava res. Aquesta és la pregunta que cadascú de nosaltres s'ha de plantejar. Si no, sempre ens quedarem bloquejats pel

pensament que, en qualsevol situació que ens trobem, en estarem perdent sempre alguna cosa.

Ara mateix no me'n ve cap, d'exemple, si no que, més aviat, no puc deixar córrer aquells moments en els quals m'he de quedar a casa per estudiar i em dic: "quina pena perquè ara no puc xerrar amb els meus amics"».

Carrón. És una experiència que ens passa a tots, oi? Per això, si no trobem una resposta a la pregunta, ens passarà sempre i amb totes les coses que haguem de fer! Sigueu benvinguts al club dels humans, on ara comenceu a veure què vol dir *viure!* Aleshores, la qüestió és com aprendre a viure qualsevol circumstància, cada fragment de la vida, sense perdre res de crucial mentre la vivim. Un teòleg catòlic famós va emprar aquesta expressió: «el tot en el fragment». Com podem viure-ho tot en només una part? No és aquest un problema que només tinguis tu perquè siguis especialment pobrissona o una llumenera, sinó tothom! De fet, fins i tot Jesús, com a home i com a Déu fet carn, va haver de viure igual! Així com diu l'Evangelí, Jesús va ser enviat –ho diu Ell parlant de si mateix– a les ovelles perdudes de la casa d'Israel. Li haurien pogut venir ganas d'anar a Roma, Atenes, Corint. Però el pla que Déu tenia pensat era que tot fos per mitjà de la relació amb els qui tenia davant, a Palestina. Jesús va viure tot això amb una intensitat total. No es queixava del que es perdia, sinó que gaudia com un nen de totes les situacions que li tocaven viure. Quan l'invitaven a un convit de noces, quan anava d'una banda a l'altra, vivia amb una intensitat inigualable tot allò que se li presentava. Estava atent al present, a tot, cada instant era ple d'«alguna cosa» que el feia únic. Aquest és el repte que tenim tots nosaltres. I en alguns moments podem començar a experimentar-lo. Per exemple, quan un s'enamora sent els nervis i la tremolor d'estar davant de la persona estimada i diu: «no voldria haver-me'n d'anar d'aquí». T'ha passat mai?

Sí!

Carrón: Veus? Tot això de què parlem ho teniu davant els ulls, però com que esteu distrets no us adoneu de les coses que us passen i de com succeeixen. Si pareu atenció, començareu a veure que hi ha alguns moments en els quals una presència et determina de tal manera que en aquell instant no tens cap sensació d'estar-te perdent res.

Sí, però només em passa quan la tinc davant!

Carrón D'acord, però un sol moment d'aquests basta per enderrocar la presa; vol dir que es pot viure qualsevol instant d'aquesta manera, perquè has vist que és possible viure'n almenys un sense perdre't res de res. No t'agradaria? Seria la «festa de l'instant!», de cada instant.

Èpoques com les de l'estudi per la selectivitat, en les quals la vida ens provoca tant, són ocasions fantàstiques per aprofitar-les, per fer-ne un tresor, perquè t'obliguen a preguntar-te: «què és el que fa que l'instant que visc sigui un moment de plenitud?». Sempre serem subjectes limitats pel temps i l'espai i no podrem mai estar presents en

dos llocs alhora, però, tanmateix, en alguns moments ens passa que no voldríem ésser a cap altre lloc, perquè són ben plens! Per tant, es tracta de parar atenció: «què omple de tanta plenitud aquest instant com per no tenir la impressió de perdre'm res?». Tens al davant un gran repte, molt més important que les P.A.U.! Al costat d'aquest repte la selectivitat és com un joc per a la quitxalla.

Ara que s'apropa l'últim dia de l'institut i la Selectivitat, apart d'estar un pèl angoixat per l'examen, em pregunto si alguna cosa d'aquests cinc anys sobreviurà més enllà. I si la resposta és sí, el què. Em refereixo, sobretot, a l'institut: em sabia greu descobrir que després de tants anys d'ESO i Batxillerat no hagués succeït res prou significatiu que em pogués guardar a la motxilla quan acabi el curs. Quant a l'estudi, encara que m'hi esforci molt, no aconsegueixo mai estudiar tot el que hauria d'aplicar-me i en la manera en què ho voldria fer. M'agradaria poder estudiar totes les assignatures amb la mateixa mirada, amb la mateixa atenció amb la qual estudio les ciències, "mates" i física. Tanmateix, sé que això és possible ja que algun cop m'ha succeït. Per exemple: una vegada vaig estudiar amb una noia del batxillerat artístic que mirava l'art amb la mateixa mirada que jo la ciència. Sentint-la parlar, vaig entendre clarament que allò que veu en l'art és molt més gran que el que hi veig jo. Em va passar el mateix amb la professora de llengua: quan explica una poesia tot resulta clar i entenedor; tot té sentit. Quan arribo a casa i dono una ullada al poema em sembla completament diferent del que havia escoltat a classe. Voldria estudiar sempre així, però com ho faig si no puc estudiar sempre amb la meva amiga i tot sol em costa el triple? Això m'ha posat davant de dues qüestions: la primera és que no soc prou bo per fer tot el que voldria fer i, per això, de vegades, m'enfado amb mi mateix per ser lent, tot i que sé que no puc fer-hi res. La segona depèn de la primera: com que no aconsegueixo ser ràpid amb les meves tasques, he de treure el temps d'altres bandes i, sovint, em trobo havent de renunciar a moltes coses. Això que em passa i aquest límit meu els visc com un menys, com una derrota. Em costa molt viure d'aquesta manera i voldria no haver de continuar així des d'ara i fins a la Selectivitat. Com ho faig per canviar la meva mirada? I mentre espero aquest canvi de mirada, hi ha alguna cosa en l'estudi que valgui tant la pena com per compensar tot allò a què renuncio? Com pot ser que el fet de no aconseguir fer-ho tot no sigui un menys en la vida?

Carrón: Em sembla que ja has començat a intuir, en diverses ocasions, que algunes presències, com la de la teva amiga o professora, et fan entrar en la realitat d'una manera vibrant. Aquest és el primer fet constatable. I és crucial que comenceu a adonar-vos d'això, com t'ha passat a tu. Com pots veure, en la teva experiència hi pots constatar que, tot i no ser un crac fent les coses, aquella manera diferent d'estar en el món que desitges t'ha succeït. Si no, no ho hauries explicat. Aleshores, la qüestió rau en adonar-se dels moments en els quals tot és ple de sentit, preguntar-se què és el que succeeix en aquells moments. Tu has dit: «aquella circumstància era plena de significat, tenia sentit». Cadascú de nosaltres pot identificar en la pròpia experiència moments d'aquest tipus, si està atent. En canvi, si un està distret, ja podeu tenir

davant el Mont Blanc que podríeu arribar a confondre'l amb un ratolí. Podríem no veure el Mont Blanc no perquè no fos davant nostre i la seva bellesa no fos imponent, sinó perquè estaríem distrets. Una pedra no se sorprèn per la bellesa de les muntanyes. Per això mateix, el punt crucial és que t'adonis que tu ja has viscut – precisament tu, que no et consideres un crac, i no pas un altre– moments en què *tot* ha tingut sentit. Aleshores, perquè allò que t'ha succeït s'estengui a cada aspecte de la realitat, la clau es reconèixer que la teva habilitat amb l'estudi no hi té res a veure. De fet, has pogut viure moments plens de significat així com ets tu: no hi tenia res a veure la teva manera de ser. Descobrir això és un alliberament per tots. El que fa que una circumstància sigui diferent no és el talent, sinó una presència que omple de significat aquell moment: arriba una professora que et fa viure amb extraordinària intensitat la lectura d'un poema, al qual no hauries arribat tot sol. Si un està atent, pot realment fer un camí, seguint aquelles persones en qui s'hi veu una intensitat que no deixa fora res. Aleshores la teva pregunta comença a trobar una resposta: no es tracta de renunciar a les coses, sinó de viure-les intensament. N'hi ha prou amb seguir el punt positiu has vist en la teva amiga i en la teva professora i, a poc a poc, aquesta manera d'estar en la realitat esdevindrà cada vegada més teva.

Llavors, perquè la lectura d'un poema pugui vibrar en tu com vibra en la teva professora, què has de fer? N'hi ha prou amb deixar-te generar per aquella presència, de tal manera que, arribats a un cert punt, quan llegiràs aquell poema, podràs commoure't com s'emocionava ella mentre te l'explicava a classe, fins fer-te vibrar a tu també! Qui t'ho impedeix? Qui us ho impedeix? Ningú! Però, aquest «deixar-se generar» no ho pot fer ningú per tu, forma part del camí que tu has de fer. De vegades diem: «D'acord, però no sempre hi és la persona que, amb la seva presència, em fa vibrar; si hi fos sempre, en canvi,...», i acabem queixant-nos.

Aquests dies hi pensava tot escoltant un amic que es lamentava perquè –havent acabat la carrera i començant una nova vida– ja no ens podíem veure tan sovint com quan ell anava a la universitat; precisament com et passa a tu: «no sempre hi serà la meva professora, no sempre hi serà la meva companya de classe amb qui quedo per estudiar». A aquest amic meu que es queixava li vaig recordar un passatge de l'Evangeli. Un dia els deixebles eren a la barca, amb Jesús, i vet aquí que s'adonen que s'han oblidat del pa. Encara que ja havien sigut testimonis de dos miracles, grans com catedrals –mai ningú en tota la història havia realitzat dues multiplicacions de pans– comencen a barallar-se entre ells perquè s'havien oblidat del pa. Tu podries dir: «Veus? Quan Ell no hi és aleshores es queixen». Però jo deia al meu amic: «el cas és que Jesús sí que hi era, allà al seu costat, a la barca! I ells continuaven amb la cantarella! El problema no era que estiguessin sols, perquè Jesús era amb ells, sinó que per a ells era com si no hi fos. Llavors, Jesús, per fer-los entendre quin era el problema, no va fer cap altre miracle. De què els hauria servit, després de tots els que li havien vist fer? Què és el que fa Jesús? Fa tres preguntes als seus deixebles. La primera: «¿No recordeu quantes cistelles plenes de bocins va recollir quan vaig partir els cinc pans per als cinc mil homes?». La segona: «I quan vaig partir els set pans per a quatre mil persones, quantes cistelles plenes de bocins va recollir?». Tercera pregunta: «Encara

no ho compreneu?» (cf. Mc 8,19-21). Jesús no duu a terme més miracles, sinó que els educa a fer servir la raó, de manera que puguin adonar-se que entre ells hi tenen l'amo de la "fleca". Si encara no havien entès res, era perquè encara no havien après a utilitzar la raó, fins al punt de reconèixer qui tenien davant, qui era Jesús.

Si no fas aquest treball quan llegeixes un poema d'una manera diferent gràcies a la teva professora, si no deixes entrar la novetat de la mirada de la teva amiga sobre l'art, no creixeràs. Igual que la teva professora, Jesús vol que gaudeixis de la poesia cada vegada que en llegeixis una! T'agradaria? T'agradaria que la presència de la teva professora fes néixer en tu un gust tal per la poesia que no poguessis anar-te'n a dormir sense haver-ne llegit una? Perquè això et succeeixi, cal una posició d'obertura que depèn de tu, que et pertany, i que aquelles presències t'ajuden a tenir. Seguir-les és fàcil (però no pas automàtic). Perquè la vibració del teu jo produïda gràcies a aquella professora és tal que no pots no tenir-la en compte, així com no pots evitar gaudir d'una obra d'art o de quelcom bell, després d'haver-ho experimentat gràcies a la teva amiga. Si deixes entrar la novetat que t'ha atrapat gràcies a elles, creixeràs, maduraràs. En comptes de tenir un sentiment de fracàs, en comptes de renunciar a quelcom, començaràs a obrir la mirada cap a altres coses que abans miraves de manera reductiva. En definitiva, en primer lloc, et trobes davant d'una amiga que t'ajuda a descloure la mirada; després, una professora t'ajuda a descloure-la encara més, i comences tu també a ser capaç de mirar, comences a fruitar amb tot!

Pensa en la genialitat de Giussani: ens fa escoltar música, ens fa llegir poemes, ens proposa l'art quan estem junts, ens introdueix en el cant, en la litúrgia, en la bellesa de la natura... En una companyia com la nostra, comencem a eixamplar la mirada per poder gaudir de tot. Si estiguessis sol, no podries educar-te en tot això. Aquest "valor afegit" que descobreixes estudiant fa que, implicant-t'hi, no renunciïs a res, perquè tot se't dona d'una altra manera. Ara bé, això és possible perquè pertanys a un lloc; a un lloc concret. Quan pertanys a un lloc precís, històric, concret, ple de presències humanes carregades d'una proposta de significat per a la teva vida, canvia la manera com et relaciones amb el món: cada cosa és plena de tot. És una història particular la que ens introdueix en la totalitat: també nosaltres, tu i jo que som poca cosa, que no som uns cracs, que ens manca la sensibilitat de la teva professora o de la teva companya del batxillerat artístic, estant en un lloc com aquest, canviem, som constantment convidats a obrir-nos a tota la realitat. T'interessa? Gràcies!

Barberis. Un de vosaltres ha escrit que tenia por de perdre el que havia trobat.

La selectivitat em genera un doble sentiment: per una banda, tinc ganes de fer-la perquè estic fent el batxillerat de llengües i em toca estudiar quatre literatures diferents i, durant aquests anys, he descobert que la literatura no m'interessa gens i, per tant, voldria que comencés ja la universitat per poder estudiar el que de veritat m'agrada i m'apassiona. Sentint com alguns amics meus més grans parlen del màgic món de la universitat, em venen ganes de veure jo també com és, vull anar-hi perquè els veig més contents que jo, que sovint estic a classe esperant que soni el timbre.

Per altra banda –crec que és normal o almenys bastant freqüent–, tinc por d’anar a la universitat i voldria quedar-me a l’institut; i, sobretot, tinc certa por d’arribar a l’examen oral de la selectivitat i d’oblidar-me de tot el que he estudiat durant el curs. En realitat, la por que més em tenalla és la que comenta Massimo Recalcati al llibre L’ora di lezione [L’hora de la classe, ndt] del qual la professora de filosofia ens en va fer llegir un fragment durant la primera classe del setembre: «Els exàmens de la selectivitat són una porta que s’obre a una terra desconeguda perquè marquen el final del món fill-alumne i l’inici de les decisions que marcaran el nostre destí. Hem de prendre la paraula en primera persona. A la selectivitat, la certesa de la terra de la infantesa s’acaba i comença la inestabilitat aventurera de la mar. A cada prova hi ha sempre el risc tant de l’esfondrament com de l’embriaguesa de la llibertat. La veritable ansietat es troba sempre en la confrontació entre la nostra llibertat i el nostre desig». O sigui, tinc la por i l’ansia d’haver de prendre una decisió que determinarà el meu futur; l’angoixa d’equivocar-me, de no trobar allò per a què estic feta, la meva vocació. Sé que això forma part de fer-se adulta, de créixer, però saber-ho no em treu la por. O sigui, la meva pregunta és: com puc viure la selectivitat i l’elecció de la carrera universitària d’una manera més serena, tal com desitjaria que així fos?

Carrón. La selectivitat és per a vosaltres com l’examen del camí que heu fet al llarg d’aquests anys, de més bon o mal grat. De fet, la majoria de preguntes que teniu no parlen pròpiament de l’examen de les P.A.U. sinó –com acabem de sentir ara– de la por o sobre com es pot viure una experiència concreta sense perdre de vista la totalitat, és a dir, que tenen a veure amb la vida. La selectivitat és una oportunitat per aprendre què és crucial per viure, per tant, és una ocasió meravellosa. una circumstància com la de les P.A.U. és reveladora. Per poder afrontar la *selectivitat* –diguem-ho així– amb una certa *lleugeresa*, amb una certa audàcia, què cal? Tu què respondries? Com et prepares per l’examen quan el problema és la por? És una pregunta que heu de plantejar-vos cadascú de vosaltres: «Com preparar-se per a la vida?». T’ajudaré: un es prepara vivint el present, descobrint en el present què l’ajuda a vèncer la por. Si no fas experiència d’aquesta victòria en el present, no només no et prepararàs per fer l’examen sinó que tindràs por del futur, sense poder fer-hi res. Però sí que pots fer-hi una cosa: verificar en el present què és el que et permet no rendir-te a la basarda. I això implica no només la selectivitat o el fet que t’has de posar a estudiar (perquè, òbviament, és necessari que et posis a estudiar): la qüestió és, de fet, què et torna protagonista en primera persona de la teva vida, què et permet estar davant d’aquesta circumstància amb enteresa, sense que et determini el pànic. El present és l’única cosa que tenim: el passat ja no hi és, el futur encara no el tenim a les nostres mans; per aquest motiu, escarrassar-nos pel futur no resol el problema de la por. Què et pot ajudar a afrontar el futur? El present! Aleshores, què t’ajuda quan tens por? Comença ara a descobrir-ho, no ho deixis per demà o pel dia de l’examen. I a tots aquells de vosaltres a qui encara els queden un parell d’anys per fer la selectivitat, no perdeu el temps, si no, us trobareu davant de l’examen –i de la vida– plens de por! Espavileu, nois, ens examinem de la vida cada dia, ara, en el present! Per tant, fixa’t en el present

i observa què et dona serenitat per afrontar-lo; així sabràs com estar serena per examinar-te a la selectivitat. S'entén?

La vida és fàcil, però cal desemascarar el mite de la selectivitat: si la veiem com una amenaça, com una cosa que ens deixa aixafats com una coca és per culpa d'una fragilitat en la vida present. Unes formigues poden convertir-se en gegants, no perquè ho siguin, sinó perquè la por les fa semblar més grans del que realment són. Observeu la vostra experiència i busqueu què us ajuda a vèncer les vostres temences, a derrotar-les.

La importància desproporcionada que prenen certes coses, la por que desperten, és proporcional a la nostra inconsistència. Part de la por que ara sentiu no la produeix l'examen de selectivitat. Per això, si algú pensa: «Per què durant la secundària i el Batxillerat hauria de preocupar-me de viure intensament? Em limito a estudiar i prou, i de la resta me'n desentenc perquè és inútil», aquí l'espero. Perquè el problema de la por no es resol només estudiant i prou, sinó vivint fent experiència. Si mentre esteu a la secundària no aprofiteu aquest temps per créixer, per entendre allò que us ajuda a tenir una consistència personal –que us permeti estar dempeus davant dels reptes de la vida–, quan arribarà l'examen de la selectivitat, encara que hagueu dit «em limito a estudiar i punt», estareu a mercè de la por. Alguns creuen ser espavilats i diuen: «no m'he de preocupar pas de fer un camí durant aquests anys, perquè en el fons, no el necessito: jo em dedicaré a estudiar i punt, i la resta m'entra per una orella i em surt per l'altra». Però això és una deformació de la realitat, perquè tu ets molt més que estudiar i punt, en tu hi ha qüestions que van molt més enllà de l'estudi, que tenen a veure amb la teva consistència, les teves certeses, la teva manera d'estar en la realitat, el que t'ajuda a viure... La vida és una unitat i, per tant, seria útil que comencéssim a entendre que es pot aprofitar aquest temps pre-selectivitat per estudiar i, a la vegada, per aprendre a viure. Si no, el dia de demà, us trobareu amb els mateixos neguits i inconsistència quan haureu de treballar o de casar-vos, quan haureu de fer front als imprevistos de la vida. Si aquests anys de secundària creixeu com a persones, si creix el vostre «jo», podreu afrontar-ho tot a la vida. Si no, ja podreu ser uns cracs estudiant, però sereu persones fràgils i només una mica de brisa, *fiuuuu*, us farà caure per terra. Quina llàstima que ens oblidem constantment de què ens cal per viure. Ara que acabeu l'institut esteu teniu una oportunitat fantàstica perquè brolli *la* qüestió. És una oportunitat per mirar-la a la cara. Comenceu a comentar-ho entre vosaltres: en aquests moments, què és el que us ajuda més? Què venç la vostra por? Què és el que ha fet que no us ensorreu davant de certs problemes? D'aquesta manera fareu un tresor d'allò que haurà brollat en la vostra experiència. Ànims!

Davant de la pregunta sobre què faré l'any vinent, sovint em quedo paralitzada. Això em passa perquè no sé què desitjo; no pas perquè no sàpiga fer res o perquè no en tingui, d'idees, sinó perquè em sembla que soc una persona normal, amb passions i desitjos normals. Em sembla que no hi ha res especial per a mi que em porti a dedicar-m'hi tota la vida. Una profe em va dir que per descobrir què és el que se'm dona bé, el

primer que he de fer és entendre qui soc jo. Però quan em plantejo la pregunta: «I jo, qui soc?», em quedo en blanc, perquè no sé qui soc. Aleshores, per descobrir a què em dedicaré en un futur, el que m'ha semblat més intel·ligent ha sigut dedicar-me a estudiar, que és la cosa més propera que ara tinc.

Carrón. Veieu? Prescindim de la pregunta: «i jo, qui soc?» per dedicar-nos a estudiar i punt, pensant que així resoldrem el problema.

Però com més estudio, més es confonen les meves idees; de fet, res em sembla que sigui veritablement per a mi. Això fa que entri en crisi, ja que no entenc quin és el meu paper en aquest món, no entenc a què estic cridada en aquesta vida. Quan he de posar-me a pensar quina carrera fer no em venç la por d'equivocar-me en l'elecció, sinó la por de no trobar un lloc per a mi, que no hi hagi un lloc per mi.

Carrón. Això que dius és molt interessant perquè ens mostra el valor del camí que estàs fent. I em sorprèn que digueu coses al·lucinants sense que us n'adoneu. T'adones del problema perquè estàs perplexa de cara al teu futur. I què has pensat que seria una bona solució? Posar-te a estudiar i res més. Està molt bé això! Has intentat respondre a la qüestió, no? Però això no vol dir que hagi trobat la resposta correcta; de fet, has hagut de discernir si el teu intent de resposta era l'adequat. I quin ha sigut el resultat del teu discerniment?

Que no era cert, que no m'ajudava.

Carrón. Et vas quedar més confosa, has dit abans. Ho veieu? L'experiència no ens enganya mai: has fet passes en una certa direcció i de seguida t'has adonat que no era per aquell camí que havies de seguir tirant, perquè cada cop estaves més confosa. Un podria dir: «Per què hauria de preocupar-me la pregunta sobre qui soc jo? Millor que em dediqui a estudiar, i estudiant més i més segur que se m'aclareixen les idees». I tu, en canvi, has vist que les teves idees es confonien cada vegada més. Si et fixes en el que has viscut, en la teva experiència, en comptes de dir: «Això és el que em provoca la crisi», pots tornar enrere, a la pregunta que se t'havia quedat al pap. «Però... qui soc jo?». Aleshores, quan estàs pensant: «No entenc quin és el meu paper al món, no entenc tampoc a què estic cridada i tinc por de no trobar un lloc per a mi», quan aquestes preguntes, que havien aparegut amb claredat a la teva ment, tornen a emergir, t'adones que submergir-te en hores i hores d'estudi i prou no et serveix per trobar una resposta. Per tant, haver de fer la selectivitat ha fet emergir –aquest és l'avantatge d'afrontar-la– la importància del que has dit al començament. «Quan la meva professora em va plantejar la pregunta: “I jo, qui soc?”, em vaig quedar en blanc,

no sé qui soc». És preciós, perquè te n'has adonat i podries haver viscut anys i panys sense haver-te'n adonat mai, buscant respostes a les palpentes. I veient que els teus intents eren fracassos, què has entès? Què has après d'aquesta experiència? Que tu ets molt més que el teu estudi, que tens un desig, una grandesa que et fa advertir que algunes respostes no et satisfan. Ara tu saps qui ets, has aparegut davant dels teus propis ulls: «Jo soc molt més que el meu estudi, perquè estudiar i prou no em treu de la confusió». La teva grandesa ha emergit davant dels ulls no pas estudiant filosofia (amb tot el meu respecte vers la professora de filosofia, és clar!), sinó veient irrompre en la teva experiència la importància de la pregunta: «I jo, qui soc?». Això és preciós, ja que comences a advertir que no pots reduir la teva vida a només un dels seus aspectes, perquè sinó encara es torna més confusa. Quan brolla el teu veritable «jo» i comences a jutjar el que et passa, comences també a eixamplar la mirada: «quin és el meu paper en aquest món?». És aquesta la pregunta que ara pots seguir, en comptes d'abandonar-te a la por de no trobar un lloc per a tu. Però, realment estàs segura que no hi haurà un lloc per a tu al món? Mirant de cara totes aquestes preguntes, t'adones que estàs fent un camí. I ja comences a entreveure senyals que t'indiquen i que t'ajuden a descobrir el teu lloc al món. Ja veuràs com tu mateixa ho descobreixes! Gràcies.

Barberis. Hem rebut una contribució en la qual una de vosaltres ens pregunta: «Fins a quin punt és just fer d'una passió, d'un talent, el meu camí? Respondre a la vocació coincideix amb seguir allò que més encén els meus interessos? Decidir-me per un altre camí, més còmode i productiu, però del qual la primera sensació no és que està fet per a mi, em tancaria les portes a la felicitat?»

Durant aquests dies visc amb sorpresa, amb una gran espera dins el cor i una confiança increïbles. Aquest any és especial: a les espatlles carrego quatre anys d'ESO i dos de Batxillerat i m'adono, precisament ara, que els rostres que he conegut i els fets que han succeït han estat pensats per a mi, a mida, així com un sastre et cus un vestit. Cada dia adverteixo més que la "totalitat" que en aquests anys m'ha envoltat, i que sempre està present, és feta a mida per a mi, tot serveix i em serveix sempre per esdevenir més jo mateixa, una vertadera jo. I m'adono que, quan "acullo" aquesta "totalitat" i li dic que sí, la realitat em porta sempre cap a algú altre. És aquesta la manera com aquests mesos estic afrontant la tria de la carrera. Tinc una opció cada vegada més definida i em sembla que em ve com l'anell al dit.

Al llarg d'aquests sis anys he tingut una idea fixa: al principi era un «vull ajudar les persones perquè em sembla injust que no totes hagin tingut les mateixes possibilitats que jo» i, per tant, la meua idea va passar de voler fer arquitectura i així construir cases d'acollida per als necessitats, a voler ser infermera. Després, aquesta idea va anar creixent i creixent, però a mesura que passava el temps, vaig anar entenent que ni la infermeria ni l'arquitectura feien massa per mi, ja que, senzillament, per una banda, no tenia ganes d'estudiar res que tingués a veure amb la ciència i, per l'altra, les classes d'arquitectura a l'institut no em van agradar gens. Vaig decidir deixar d'analitzar

aquesta fixació per intentar entendre a quina feina o carrera hauria pogut desenvolupar-la i vaig començar a mirar fora de mi i en mi. Vaig començar a descobrir qui era jo en la relació amb els companys de classe, a la caritativa, amb els meus nebots i en com estimo els amics. I al final del curs passat, vaig ensopegar amb la idea d'estudiar Magisteri. Aquest estiu passat vaig decidir anar a l'Àfrica un parell de setmanes com a voluntària per verificar aquesta intuïció. La veritat és que he tornat de l'Àfrica amb una idea clara de voler ser educadora, però allà em va passar una cosa extraordinària: en aquella realitat he dit el meu segon "sí".

Era una realitat ben complicada, al començament era esgotador fins que vaig veure unes persones senzilles que eren felices vivint; no podia no "seguir-les". I vaig dir: "sí". I aquest "sí" a la senzillesa de vida i felicitat que he vist ha fet que sigui més jo mateixa i al mateix temps més del Senyor. Aquest fet m'ha acompanyat fins ara. A la meua vida he rebut signes davant dels quals l'única cosa que he pogut constatar és que em conduïen cada vegada més cap a Ell.

Ara m'he decidit per la vessant educativa, perquè la realitat –i no pas la idea que tinc jo de mi mateixa– em sembla que m'estigui cridant per aquest camí. Però si la meua elecció fos errònia i, d'aquí a un mes, hagués de posar en dubte la meua elecció, no em faria res perquè després de la vida (no sense fatiga, però plena) que he viscut, no puc fer altra cosa que confiar novament i seguir allò que Ell em dona. Tanmateix, encara tinc una pregunta: malgrat que confio en Ell i que tinc el desig de viure per a Ell, em pregunto com puc verificar els signes i el camí que estic començant a escollir; com aprenc a distingir si els signes m'estan portant de veritat cap allí?

Carrón. Què has après del camí que has fet?

A mirar.

Carrón. Perfecte! Una resposta sintètica: has après a observar. I al començament, en comptes d'observar, què és el que feies?

Estava seguint una idea meua.

Carrón. *Cavil·laves, especulaves.* I has passat del cavil·lar al mirar; primer cavil·laves sobre l'arquitectura, després sobre la infermeria i una pila de coses més. I això cada vegada et complicava més la vida. Llavors has començat a observar. Però, què has observat, què has mirat?

Allò que tenia davant.

Carrón. I exactament el què? Ja saps que la realitat és molt àmplia.

Vaig observar-me, mirava què em passava a mi.

Carrón. És a dir, has parat atenció als signes a través dels quals hauries pogut identificar qualsevol gest de resposta a allò que estaves preguntant, per entendre què tenia a veure el que volies fer amb el desig que tenies dins teu, amb la veu de l'ideal

que t'estava cridant. La veu de l'ideal és més real del que pensem, no t'abandona mai: pots anar fins a l'Àfrica i fins i tot allà la veu et segueix fent-te adonar dels detalls de tot el que succeeix. Si l'escoltes, comences a veure'n els signes. Per tant, per contestar a la teva pregunta, només cal que segueixis el mètode que has après: a mirar. El mètode, com acabes de dir, és mirar: «Vaig observar-me, mirava què em passava a mi». Vas començar a parar atenció als signes. Com discerneixes els senyals del camí que has escollit? Com esbrines que els senyals et guien fins allà? És una qüestió d'atenció. Comences a veure –quan els captas– on et condueixen: «ah, guaita, era aquest el camí i no aquell». Giussani diu, per aquest motiu, que trobar la resposta correcta no és pas fruit de la intel·ligència (abans estaves utilitzant la intel·ligència, perquè no te'n falta, i tenies un munt de cabòries), sinó de l'atenció. Descobrir la veritat, el camí vertader per a tu, la resposta a la teva pregunta, és com trobar un tresor. Qui el descobreix? Qui està atent.

No t'has d'inventar res: si estàs atenta als signes, arribats a un cert punt, intuiràs que el teu desig de donar-te als altres comença a tenir una forma concreta. Si segueixes i verifiques la intuïció, podràs veure si al llarg del temps continua sent vàlida, si els senyals continuen confirmant-te que el camí que has escollit és el correcte.

Si diguessis: «Aniré a Bolonya» i al llarg del camí veus senyals de l'autopista que indiquen «Torí, Torí, Torí», la realitat t'està indicant que t'has equivocat de camí. Però, si cada vegada que mires, el senyals aquests et diuen: «Bolonya, Bolonya, Bolonya», t'estan confirmant en el camí que has decidit fer fins Bolonya. Això vol dir que en la teva experiència, en la teva vida, posseeixes la confirmació de l'elecció correcta o incorrecta. N'hi ha prou amb estar atent. És senzill!

Veig que soc veritablement feliç i em sento plena quan em poso al servei dels altres, quan em sento útil per als altres. He descobert això a la caritativa. He pensat sempre que el camí que més complia aquesta exigència em portava vers Medicina. Però ara m'estic qüestionant si només era una projecció meua, una consideració que vaig construir jo mateixa, ja que és possible que no estigui realment entenent què se m'està demanant, quina és realment la meua vocació. Com es pot esbrinar?

Carrón. Com podeu sentir, arribats a un cert punt, des de l'interior del vostre camí com a homes, del vostre camí personal, emergeix la pregunta: «Quina és la meua vocació? De quina manera em poso al servei de l'altre?». Hom no pot pensar en certes eleccions vitals sense plantejar-se una gran pregunta: «com puc jo servir els altres?», com es preguntava l'amiga que ens ha parlat abans. Què ens podria ajudar a contestar? No he vingut aquí a explicar pas per pas el llibre *La voz única del ideal. En diàlogo con los jóvenes* (San Pablo, Madrid 2018), però si el fulleges podràs començar a entreveure-hi el camí. Us sintetitzo els suggeriments que ens hem donat aquests anys, seguint les paraules de Giussani. En primer lloc: parar esment en «la diversitat d'inclinacions i talents naturals» que el Misteri t'ha donat, per posar-los al servei dels altres. En segon

lloc: reconèixer «les condicions inevitables o les circumstàncies inevitables», com a «senyal de ruta». En tercer lloc: identificar «les necessitats del món i de la comunitat cristiana» que entens que ara mateix són més urgents. Per escollir entre les diferents coses que podries fer en la vida, pregunta't: quina és la necessitat més urgent de la societat i de l'Església? Giussani conclou dient que «el judici ha de sorgir de la consideració conjunta d'aquests factors» (cf. L. Giussani a J. Carrón, *La voz única del ideal...* op cit, pp. 19-28). Altra vegada es tracta d'un problema d'atenció.

Si estàs atenta, podràs entreveure-hi el camí: «Tenint en compte els meus gustos, els talents que el Misteri m'ha donat, tenint en compte també les circumstàncies en les quals estic vivint, ara què necessita el món, com puc posar-me al seu servei amb tot el que jo he rebut i après fins ara?». És com si intuïssis –i això és preciós– que no pots decidir la teva vocació sense tenir en compte el nexa amb la totalitat, perquè no podràs ser feliç aïllant-te i pensant només en tu quan de la teva humanitat sorgeix la consciència que només pots ser veritablement tu mateixa en relació amb els altres. Per això, per poder identificar la teva vocació, comença a veure quines són les urgències més decisives del món d'avui, i fes-ho dialogant amb els amics i adults; dialoga amb tots aquells que et poden ajudar a entendre quines són les necessitats més cabdals, i, per tant, les que poden fer més adequat que t'inscrivis a Medicina o bé a una altra carrera. Gràcies.

Jo estudiaré Medicina perquè tinc clar que la relació amb una altra persona que pateix més que jo pot fer-me créixer molt, i això és el que més demano a la meva futura feina. A més, cada vegada que estudio el cos humà, em fascina més la seva perfecció. Al mateix temps, em preocupa el fet que hauré d'estar estudiant de valent els pròxims mesos, també durant l'estiu, perquè l'examen d'admissió a la universitat és molt difícil; així que em plantejo com l'estudi per a la selectivitat i pels exàmens d'admissió a la universitat poden ser una satisfacció per a mi i com puc no dependre del seu resultat.

Carrón. Algú t'està obligant a fer-ho? Si no vols estudiar, doncs no estudiïs. Algú t'obliga a fer-ho?

És el que vull!

Carrón. I aleshores, què faràs? Heu de formular-vos aquestes preguntes tan senzilles. Si no, sembla que algú estigui obligant-vos a fer coses que no voleu. Ningú us hi obliga! No et ve de gust estudiar? No vols passar tot l'estiu estudiant? Doncs ves a la platja, quin problema hi ha? «Ja, però és que m'agradaria entrar a Medicina...». Doncs tens una raó que surt de tu just quan t'ho pregunto. Jo no et vull pas convèncer perquè estudiïs; en tinc prou amb preguntar-te i «la veu única de l'ideal» que vibra dins teu t'empeny a dir: «Però si és aquesta la carrera que vull fer!». Així potser començaràs a trobar les raons per posar-te a estudiar de valent. De fet, si tu no tens les raons per estudiar, qui t'obligarà a fer-ho? Estaries sempre queixant-te: «per què hauria de fer-ho? Això altre també?». Que potser els adults encara t'han de dir què has de fer? Ningú et pot donar ordres perquè la vocació és teva: *teva!* És el Misteri, que va posar

dins teu certes capacitats, que et va fer néixer amb certs talents, que et va fer experimentar cert tipus de vida, com ens has explicat: la relació amb qui viu amb dolor; potser a d'altres persones no, però a tu t'ha donat aquesta sensibilitat pel dolor dels altres; això no ho has decidit tu, sinó que t'has trobat amb aquesta aptitud, amb una certa sensibilitat; altres, en canvi, en veure algú que pateix, fugen, i tu, en canvi, dius: «això és important per a mi». Tu veus pistes del Misteri, sents la veu única de l'ideal, que fa que vibris. Però no et diu: «ara t'obligaré a fer això», com si t'esclafés contra el terra (quantes vegades ens queixem quan algú ens imposa les coses i mortifica la nostra creativitat). El Misteri fa que brolli una certa sensibilitat en tu, en la teva experiència, com si et digués: «la teva vida és bona i bella, te n'has adonat?»; t'omple de raons perquè obtinguis un gust per les coses que et fa capaç d'estudiar fins i tot a l'estiu. A més, després, has de sotmetre-ho a una verificació.

És interessant de veure com sorgeix en vosaltres la vibració per les coses. Per això m'agrada tant xerrar amb vosaltres, perquè n'aprenc molt, veig el Misteri com fa emergir el vostre jo: ningú us ha fet un sermó sobre res; senzillament us he formulat unes preguntes i vosaltres heu començat a veure què hi ha dins vostre que vibra. Ja en tens prou, suficient, tens tot el que necessites per seguir caminant! Has de decidir si segueixes el suggeriment o bé si el lences a la paperera: ningú t'obliga a fer res. Perquè no depens de cap resultat, ja que tu ets molt més que no pas una nota; per tant, decideix què fas. Ànims!

En aquests darrers mesos m'he vist sacsejada per un continu flux d'emocions sobre el meu futur. Després d'haver-ho parlat amb un adult, vaig decidir atrevir-me a mirar a la cara el que realment volia estudiar, sense deixar-me desanimar per aquells que em recordaven com de difícil és entrar-hi, que no tindria prou temps per preparar el test d'admissió. Ho contextualitzo perquè s'entengui: vull entrar a una acadèmia de direcció cinematogràfica. Hi ha tres exàmens de selecció i només sis places. Vaig començar a preparar-me de seguida i, sovint, he de posposar altres deures per dedicar-me a la preparació. Finalment vaig conèixer algú i alguna cosa que va tirar pel terra totes les meves opinions negatives i pessimistes i em va dir per què valia la pena que ho intentés. Per això, en aquests darrers mesos, m'estic plantejant una pregunta que és important: em sento destinada a fer grans coses –com va escriure Etty Hillesum–, sento quelcom que crema dins meu, però el terror de no entrar a l'acadèmia de cine em paralitza, perquè sé que viuria l'any següent retraient-me no haver pogut realitzar allò a què em sento cridada. Què puc fer quan aquesta por, connectada a tots els retrets sobre la meua tria, preval? Jo sé que aquell és el meu lloc, però no sabia explicar-ho amb paraules perquè és una cosa que sento ben endins, però no estic segura d'aconseguir-ho. Com puc refiar-me completament d'això que desitjo quan la porta per arribar-hi és tan estreta?

Carrón. Com ja dèiem abans, un pot estar determinat per la basarda, pels retrets o per les mirades dels altres. Què et permet ser lliure, què et desbloqueja ara?

El fet que jo, preparant la prova d'accés, m'adono que soc feliç...

Carrón. Amb això en tens prou! Segueix això, perquè totes les dificultats que has tingut fins ara no t'han bloquejat, i serà la vida, vivint-la, que et dirà si t'és possible o no entrar a l'acadèmia. Tanmateix, independentment del fet que hi entris o no –atents que això és importantíssim–, ja hauràs crescut. Perquè no pots donar per descomptat que sempre puguis dur a terme el que vols; hem d'acceptar que, en algun moment o altre, algú ens pregunti: «Però tu posaries la mà al foc que aquest és el teu únic camí a la vida?»

No!

Carrón. Molt bé, menys mal que tens aquesta lleialtat amb tu mateixa; perquè això t'allibera. Pots treballar un munt, com ho estàs fent, però no pots estar absolutament segura que sigui la teva única possibilitat de camí fins al punt posar-hi la mà al foc. Això només ja és alliberador. Per aquest motiu pots anar ben tranquil·la a la prova de selecció, perquè si aquest no és el teu camí, voldrà dir que el Misteri te n'estarà preparant un altre de millor, que encara no coneixes. Però, en canvi, si un s'enroca i diu: «o això o res», s'ha acabat. Per aquesta raó us llanço un repte; no soc aquí per consolar-vos i dir-vos: «tant és una cosa com l'altra, conforma-t'hi, què vols que et digui?». Alço el llistó del repte i et pregunto: «posaries la mà al foc que aquest és el teu únic camí a la vida?». I tu, amb sinceritat, em respons: «no, no ho sé». Jo no soc Déu totpoderós, no soc tampoc cap *coach* amb una resposta precuinada per a cada pregunta, sinó que soc aquí amb la curiositat de veure com el Misteri, que t'ha donat aquesta passió, et condueix vers el teu destí i com aconseguirà que tot allò que t'ha donat sigui un bé per als altres i per a tu.

Però, si et preparés quelcom més interessant, estaries disponible per acceptar-ho? Com t'ho farà saber? A través del recorregut que estàs realitzant, independentment del resultat, tu ja estàs experimentant un creixement, un alliberament de tantes manies exteriors, de tantes opinions i mirades, fins al punt que vas fent via. Això et torna més tu mateixa, sempre més tu mateixa. Si aquest d'ara és el recorregut que et portarà cap a la meta que has descobert o l'entrenament per a una altra cosa, t'ho farà saber el Misteri. Però mentrestant tu vas esdevenint cada cop més tu mateixa. Allò que desitges ja s'està complint, és a dir, que t'estàs convertint en tu mateixa, que és molt més important que la imatge que fem sobre el nostre futur. I si demà passés alguna cosa imprevista que no poguessis imaginar ara, tu podràs treure partit de la teva experiència d'ara, l'única que et permet d'estar ferma davant de qualsevol cosa que et pugui passar.

Amb un toc de genialitat, el Misteri pot ser que t'hagi preparat un camí encara millor que encara desconeixes. Com quan anem d'excursió, ens perdem i agafem una ruta que sorprenentment és més espectacular que la ruta prevista. T'explicaré, breument perquè ara ja s'ha fet tard, què em va passar a mi: qui hauria pensat mai que un home

com jo, que vaig néixer en un poblet d'Extremadura, hauria vingut a viure a Milà? Era absolutament imprevisible; «l'excursió» que el Misteri em tenia preparada ni me l'hauria imaginat. I ha resultat ser molt més interessant que la ruta jo tenia pensada. Qui sap com t'anirà a tu?

Barberis. Com que un de vosaltres avui no podia venir aquí, us llegiré la seva carta: «Dijous passat vam tenir un simulacre de l'examen oral de la selectivitat. Jo tenia por fins i tot del simulacre i encara més de pensar en el juny. Per sort, no estava sol: m'he enamorat. És increïble com una sola paraula és capaç de canviar radicalment i d'una manera inesperada la forma de viure cada dia, tant a casa com a l'institut. També tenia ganes d'estudiar; em feia il·lusió fins i tot la selectivitat, a mi, que m'atemia fins i tot un simulacre! Però divendres passat, mentre esperava aquell moment tant desitjat, alguna cosa havia canviat, no em vaig sentir estimat d'aquella manera excepcional d'altres vegades. Per a aquesta selectivitat, per tant, no voldria res més que persones que m'estimin, amics que m'acompanyin i que m'estimin i poder així començar de bell nou sempre. És fantàstic fer les coses quan hi ha algú que m'estima». La pregunta és: qui són per a mi els companys de camí en aquesta aventura?

Carrón. És part de l'aventura descobrir-ho! Un creu que és la persona de qui s'ha enamorat i després, arribat a un cert punt, adonar-se que no l'ajuda suficientment. Aleshores, com descobrir qui són els companys de camí? És una qüestió metodològica. Els escollim als daus? O depèn del gust? O de la nostra imaginació? Res de tot això: vivint, descobrim quins són aquells que ens fan veritablement companyia en qualsevol situació. Són aquests els companys que necessitem, perquè no sabem què ens té preparat el Misteri; podrien ser ben diferents de com ens els imaginem. La qüestió fonamental, per tant, és fer amics veritables. Com? Adonant-nos que hi ha companys en cada etapa del nostre camí, no només en alguns moments o per un sentiment que pot desaparèixer en qualsevol instant. Per tant, es tracta de companys de camí que ens remetent constantment a l'ideal i per tant mantenen viu dins nostre un foc que no s'apaga mai, com hem cantat a l'inici. La cançó ho descriu tot: «estaré amb tu», aquesta és la companyia ideal que no ens abandonarà mai; «seré amb tu», perquè «jo t'he posat una mà al cor, sempre amb tu, com un foc que per dins no mor».

Bon camí, amics!

Barberis. Gràcies. Et demanaré una última cosa, Julián. Té a veure amb el pelegrinatge a Częstochowa. Podries recordar-nos el sentit d'aquest gest, proposat pel moviment per a aquells que acaben una etapa formativa?

Carrón. Jo diria que el que hem parlat aquesta tarda ens indica quina és la utilitat d'un gest com el d'un pelegrinatge a peu. Hom podria dir: «Acabat l'institut, feta la selectivitat, quin sentit té? Ja he arribat al meu objectiu». Però aquesta tarda hem parlat que allò que realment necessitem no consisteix només a identificar quina carrera fer, sinó a descobrir què ens permet afrontar el repte de viure: què ens allibera de la por (per les proves P.A.U. o per haver d'escollir una carrera). Què ens permet mantenir-nos fermes? Què respon a les necessitats fonamentals que tenim? És

precisament tot això el que ens plantejem en un pelegrinatge com aquest, perquè és un bon moment, ara que acabareu el batxillerat, per fer-se conscient de tot el que hem viscut. Com heu vist, la imminència de la selectivitat és una ocasió per començar a posar el focus sobre nosaltres mateixos davant de tots els reptes que tenim. El pelegrinatge és un gest que s'adequa a això, per aquest motiu els vostres amics més grans, que ja hi van participar anys enrere, ho han viscut i percebut en consonància a la necessitat que tenien. Moltes altres iniciatives poden decaure; aquesta no: qui tingui interès per la seva vida percep la peregrinació com un gest profundament adequat. El problema no és només l'estudi, les vacances o el nòvio, el problema és la vida mateixa i el pelegrinatge posa en joc justament això. El pelegrinatge és un gest en el qual ens donem temps per mirar què és aquest ideal que vibra dins nostre.

Adéu!